

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/120/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723010307
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6723010307.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka LL.M., a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Adriány Považanovej v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, na verejnom zasadnutí dňa 21. novembra 2023, o odvolaní obžalovaného A. B., proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/19/2023 zo dňa 13.10.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/19/2023 zo dňa 13.10.2023 vo výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

o d s u d z u j e

obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rimavskej Sobote, trvale bytom C. XX, XXX XX C., t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici

podľa 201 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú týmto rozhodnutím nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/71/2023 zo dňa 07.07.2023 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného, pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase dňa 08.09.2019 v meste Detva, okres D., v nestotožnenom byte v bytovke v blízkosti pohostinstva Skala na ulici Obrancov mieru, aj napriek tomu, že vedel, koľko rokov má maloletá E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., F. G. XX, ako táto stála v miestnosti bytu, pristúpil k nej, začal ju bozkávať a dávať jej dole tričko, vyzliekol jej nohavice a vykonal s ňou súlož,

2/ v presne nezistenom čase, vo večerných hodinách dňa 09.09.2019 v meste Viedeň v Rakúskej republike na presne nezistenom mieste v jednoizbovom byte, aj napriek tomu, že vedel, koľko rokov má maloletá E. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., F. G. XX, vykonal s ňou súlož.

Za to okresný súd obžalovaného A. B. odsúdil podľa 201 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8, § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 49 ods. 2, § 46 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré dodatočne dňa 18.10.2023 prostredníctvom obhajcu odôvodnil. V podanom odvolaní uviedol, že pokiaľ ide o nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov, tento nepovažuje za celkom adekvátny s spravodlivý, a to vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj s poukazom na jeho (najmä rodinné) pomery. Poukázal, že pokiaľ ide o skutok, za ktorý ho súd uznal vinným, jeho spáchanie nepoprel, pričom v zmysle ust. § 257 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je vinný a je mu to ľúto. Ďalej uviedol, že skutky sa stali dňa 08. a 09.09.2019, t. j. pred viac ako štyrmi rokmi, pričom poškodenú od doby spáchania skutku ani raz žiadnym spôsobom nekontaktoval a ani nevyhľadával. Aj uvedená okolnosť, t. j. odstup času od spáchania skutku, nemala zostať pri určení druhu a výmery trestu nepovšimnutá. Má za to, že plynutím času sa znížil stupeň nebezpečnosti jeho činu pre spoločnosť, v dôsledku čoho sa znížila aj potreba postihnutia jeho osoby nepodmienečným trestom odňatia slobody vo výmere až 36 mesiacov, keďže odstupom času sa miera aj účel samotného trestu. Vyslovil názor, že v súvislosti s uloženým nepodmienečným trestom odňatia slobody pri určovaní druhu a výšky trestu, nezohľadnil ustanovenie § 34 ods. 3 Trestného zákona. V tejto súvislosti uviedol, že má tri maloleté deti, z ktorých dve žijú s matkou a tretie dieťa má so súčasnou partnerkou (družkou), ktorá žije vo Viedni. Jeho rodina (partnerka a tri maloleté deti) sú na ňom existenčne i citovo závislé. Za takýchto okolností, jeho partnerka nie je schopná vo Viedni samostatne zvládnuť opateru a starostlivosť o ich rodinu. Rovnako tak jeho partnerka nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby počas výkonu jeho nepodmienečného trestu odňatia slobody, finančne zabezpečila chod domácnosti. Je nesporné, že jeho pobytom v ústave na výkon trestu odňatia slobody, a to na tak dlhú dobu (36 mesiacov), sa jeho rodina dostane do existenčných problémov, ktorých následky budú trvalé, resp. nezvratné. Trest, ktorý mu teda prvostupňový súd uložil v podobe nepodmienečného trestu odňatia slobody, bude vo výraznej miere aj trestom pre jeho rodinu. V ďalšej časti uviedol, že súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia druhu a výšky trestu o. i. uviedol, že v danom prípade nebolo možné výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložiť, nakoľko trestný čin spáchal počas plynutia skúšobnej doby. K tomu uviedol, je pravdou, že skutky sa stali v čase, keď mu podľa trestného rozkazu Okresného súdu Lučenec zo dňa 03.04.2017. sp. zn. 22T/20/17, plynula skúšobná doba v trvaní troch rokov, a to do 25.04.2020. avšak t. č. sa na jeho osobu už hľadí ako keby nebol odsúdený, keďže v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 22T/20/17, bolo rozhodnuté, že sa v skúšobnej dobe osvedčil. Záverom navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. 322 ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste zmenil a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody v kratšom trvaní než 36 mesiacov, event. uložil trest odňatia slobody, ktorý podmiennečne odloží so skúšobnou dobou a probačným dohľadom.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrvala na dôvodoch odvolania a navrhla v intenciách odvolania aj rozhodnúť.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu poukázal na mimoriadnu závažnosť a nebezpečnosť konania obžalovaného a v tomto smere potom považoval trest za primeraný. K odstupu času od spáchania skutku uviedol, že to bolo zavinením obžalovaného, ktorý sa vyhýbal trestnému konaniu a musel byť kvôli tomu súdom prvého stupňa vzatý do väzby. Keďže napadnutý rozsudok považuje za dôvodný, trest za primeraný, navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný A. B. na verejnom zasadnutí uviedol, že nesúhlasí s tým, čo uviedol prokurátor, pretože sa na všetky úkony dostavoval, iba v jednom prípade neprišiel na súd. Poukázal na svoju rodinnú situáciu, že má 3 maloleté deti, z toho jedno sa narodilo v septembri tohto roku. Vzhľadom k tomu, že jeho družka, nemá kde vo Viedni bývať, toto dieťa bolo umiestnené do reedukačného centra vo Viedni a ak by mu bol uložený trest vo výmere 36 mesiacov, mohol by o toto dieťa prísť.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Krajský súd konštatuje, že obžalovaný A. B. na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa konanom dňa 13.10.2023 v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Následne samosudca v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku. Samosudca uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal a súčasne § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia.

Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že výrok o vine (vrátane právnej kvalifikácie), ktorý bol vyhlásený na základe prijatia vyhlásenia obžalovaným podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nie je možné odvolaním napadnúť a v odvolacom konaní vecne preskúmať, keďže podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, vyhlásenie obžalovaného je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), t. j. z dôvodu zásadného porušenia práv obžalovaného na obhajobu. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku, nezistil chyby odvolaním nevytykané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaných odvolaní v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. len výrok o uloženom treste.

Vychádzajúc z tejto situácie, potom odvolací súd preskúmal výrok o uloženom treste a zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu odňatia slobody dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukládanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený trest je neprimerane prísny, preto podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a o treste následne rozhodol sám.

Pokiaľ ide ukládanie trestu, odvolací súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu, pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradiť od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Odvolací súd, tak ako aj súd prvého stupňa prihliadol na dve poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., pretože obžalovaný sa k spáchanej trestnej činnosti priznal a trestný čin úprimne oľutoval a napomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Ani odvolací súd pri osobe obžalovaného nevzhliadol priťažujúce okolnosti podľa § 37 Tr. zák., a to ani podľa písm. m), že už bol v minulosti za trestný čin odsúdený, pretože predchádzajúce odsúdenia má obžalovaný zahladené. Podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. V prípade obžalovaného A. B. druh a výmera trestu bola stanovená zákonným ustanovením § 201 ods. 1 Tr. zák. umožňujúce obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere na tri až desať rokov. Na základe modifikovanej trestnej sadzby, obžalovanému potom hrozil trest odňatia slobody na 3 roky až 7 rokov a 8 mesiacov.

Po zhodnotení všetkých skutočností, majú význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel odvolací súd k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie na osobu obžalovaného nie je potrebné vplývať trestom odňatia slobody na základe modifikovanej trestnej sadzby, ale účel trestu bude možné dosiahnuť aj trestom odňatia slobody kratšieho trvania. Odvolací súd pripomína, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku a súd toto jeho vyhlásenie prijal. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) toto ustanovenie per analogiam použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona, avšak v iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatela odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Na základe uvedeného preto krajský súd u obžalovaného použil analógiu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. pre ukládanie trestu. Vychádzajúc z ustanovenia § 39 ods. 4 Tr. zák. v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom určenej trestnej sadzby. Po zhodnotení všetkých skutočností, majú význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel odvolací súd k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie je primeraný a zákonu zodpovedajúci trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, pritom vychádzal z ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zákona podľa ktorého, trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pokiaľ okresný súd argumentoval, že obžalovaný skutok spáchal v čase plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia vo veci 22T/20/2017 (vedené Okresným súdom Lučenec) a s prihliadnutím na znenie § 49 ods. 2 Tr. zák., preto odklad výkonu trestu odňatia slobody už neprichádzal do úvahy, tak s takýmto záverom sa odvolací súd nemohol stotožniť, pretože Okresný súd Lučenec dňa 14.3.2023 rozhodol, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (vo veci 22T/20/2017) osvedčil, preto sa podľa § 50 ods. 7 Tr. zák. na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený a v takom prípade nie je možné aplikovať ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. Napriek uvedenému odvolací súd uložil vymeraný trest ako nepodmienečný, pretože neboli splnené zákonné podmienky na podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 1 písm. a) Tr. zák., a to ani za súčasného uloženia probačného dohľadu podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., a to vzhľadom na osobu obžalovaného, ktorý už bol v minulosti opakovane odsúdený za úmyselnú trestnú činnosť a doteraz uložené tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom výkonu a ani alternatívny trest (trest povinnej práce), nemali na jeho osobu dostatočný prevýchovný účel, preto výkon trestu u neho je nevyhnutný.

Keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, odvolací súd ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Po zhodnotení všetkých skutočností, majú význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel odvolací súd k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie, takto uložený trest, nemožno považovať za neprimeraný. Uložený trest zodpovedá zásadám ukládania trestov ustanoveným v § 34 a § 38 Trestného zákona a takýto postih obžalovaného je adekvátny, zodpovedá požiadavkám zabezpečenia generálnej i individuálnej prevencie.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.